

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Főszerkesztő: Rudnyánszky Gyula.	Kiadó laptulajdonos: Gászló József.	Egyesületi ára 4 fillér. Ezerkötletű és kiadóhivatal: Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon
Éves: Negyedévre	5 korona.			
Éves: Negyedévre	12 " "			
Éves: Negyedévre	5 " "			
Éves: Negyedévre	20 " "			

Az aratás eredménye.

— július 20.

Az ország legnagyobb részében befejezést nyertek az aratási munkálatok s két figyelemre méltó tanulsággal szolgálnak.

Az egyik az, hogy az aratás eredménye nem volt oly megdöbbentően rossz, mint azt hittük s az országos sajtó s a földmíveléügyi minisztérium gazdasági tudósítói hirdették. Az eredmény igen sokkal jobb volt, mint vártuk. Az utolsó napokban támadt esőzések kitűnő hatással voltak a fejlődés utolsó stádiumában levő veteményekre. Persze szó sem lehet arról, hogy megfelelő, vagy csak közepes eredménnyel állunk szemben. Bizony jóval alul maradt az a közepesen, de rossznak, vagy inségesnek azért éppenséggel nem mondható. Sehol Magyarországon nem volt olyan rossz a termés, hogy e miatt téli inségtől kellene tartani. Persze szűköskén lesz a nép a javakban, de távol attól, hogy nyomorognia, éheznie, tönkremennie kellene. Adassék hála az Istennek, hogy a nagy csapás,

amelytől tartottunk be nem következett. Sem a törvényhatósági, sem az állami funkciók dolgában nem fog zavar beállni, mert a legszükségesebbre meglesz a pénze a gazdának és a munkásának.

A másik szembeéltő körülmény az, hogy sehol az országban nem volt aratási sztrájk. Ami apró zavarás vagy mozgolódás itt-ott előfordult, az jelentéktelen volt és hamarosan elsimult. Hasonló jelenségek minden aratás alkalmával szokták előadni magukat, ami nem is csoda olyan időben, mikor egyszerre lesz égető szükség milliónyi munkásnépre. Mikor még híre-hamva sem volt nálunk a szociáldemokráciának akkor is előfordultak ilyen esetek. Pedig bizonyos oldalról ugyancsak meghúzták a vészharangokat s buzgón igyekeztek azon, hogy az országot egy nagy aratási sztrájkjól való rettegéssel töltsék el. Kigyót békát kiabáltak némely nagyszágos urak a népre, azzal a célzattal, hogy felizgassák egyes vidékek munkássága ellen a hatóságokat, hogy azok katonaságokkal esendőrszuronynyal örködjének az aratás felett Uglátszik

azoknak, akik a vaklarmát csinálták s a rémhíreket kolportáltak, érdeklükben állott az, hogy az arató munkásnép ellen uszítsák a hatóságokat s a rendelkezésükre álló fegyveres erőt.

Érdeklükben állott ez azért, ne hogy a munkásoknak eszébe jusson magasabb bért vagy kedvezményeket kérni. Szociálista, sőt anarkista színben tüntették fel a dolgozó népet, hogy az megfélemlítették s meg legyen akadályozva az alkudozás és a munka szabadságában.

Mindennél ékeesebben bizonyítja ezt a rosszhiszemű szándékot, hogy dacára annak, hogy a hatóságok nem ültek fel a vaklarmának s esendőrséget katonaságot nem mozgósítottak az arató nép ellen, az mégis csendben becsülettel elvégezte a munkáját s aratási sztrájknak híre nyoma sem volt.

Ez a taktika a dolgozó munkás nép ellen a leghatározottabban elítélendő.

Elvégzik a dolgukat épen úgy, mint más munkások. Megtörtént ugyan nem egyszer, hogy lelketlen izgatók beavatkoztak és ez azonban

Az az este . . .

A csillagos esődet bolyongva,
Körülölelt a csókos este.
Karod nyakamat átfonta.
Az ajkam ajkadat kereste.

Két fénylő szem pár összelobban,
S szól: Boldog vagyok, ugye látod?
. . . Édes ez üdv . . . Hiszen titokban
Mi megloptuk a mennyországot.

S pompás, másoknak sohse látott
Álmokban ringatózik lelkünk.
. . . Törvényt, világot, könnyet, átkot
És mindent, mindent elfelejtünk . . .

Debrecen, júl. 15.

Haraszthy Lajos.

A halál elé.

Elbeszélés.

Irta: Serao Matild. — Fordította: Iván Ede.

Az udvarban a szökőkutak esobogását egészen elnémitotta a folyton érkező és távozó kocsik kerekeinek zörgése. Két óra volt. A „Grand hotel” szalonjában a nagylevelű pálmák alatt kényelmes karosszékekben és a sok színi fonott nádszékekben az utazó vendégek egész raja várt s ez a tarka emberáradat pereről-perere változott.

Az egyik asztalnál egy női utas reglizett. Fáradt unalommal siklott el tekintete az embersokaság felett. Mozdulataink nyugodtsága s az abból kiáradó harmónia a tapasztalt s világlátott utazót sejtették benne. Szép volt, bár már

nem volt fiatal. A második ifjúság ragyogása is már már elmullóban volt rajta. Valami különös fáradság vonta be arcvonásait, amelyek a gyengéd lélek álmódzó természetére vallottak.

Ajkai sápadtak voltak, mint a hervadásnak induló rózsza. Csodaszép szeméből büszkeség és buskomorság áradt ki, gesztenyebarna haja tömötten, de lágyan simul fejéhez s mintha egyedül ebben a hajpompában őrizte volna meg ifjúságát.

Felállott, hogy a lármás teremből szalonjába menjen. Előkelő választékos ruhája diszkrét suhogása kísérte lépteit. Karjának csipkedése egészen elfödte apró kezeit, ujjait dusan ékítette a sok ékszer.

Leült egy asztal mellé. Érdeklődés nélkül nézte a körülötte nyüzsgő, bul-

FERENC JOZSEF KESERU VIZ az egyedül elismert kel-
temes ízű természetes
hashajtószert.

sporadikus jelenség, amely minden mozgalom alkalmával előordul.

Az aratás eredményének mérlegeléseken ne tévesszen meg bennünket az összehasonlítás a múlt év eredményével. Tavaly jó közepes termés volt, sőt az ország egy részében határozottan jó termés. Természetes, hogy az eredmények összehasonlításakor óriási a különbség az idei termés hátrányára. De végül elő két három s négy év előtti termések eredményét, melyek jóval csekélyebbek a tavalyinál s látni fogjuk, hogy a különbség nem olyan elviselhetetlenül borzasztó. Jó beosztással, körültekintő takarékossággal csak elégedélünk valahogy jövő aratásig. Aztán hátra van még a tengeri a gyümölcs, egyéb vetemények, hátra van a szőlő, amelyek megfelelőbb haszonnal kecsegtetnek. Nincs tehát ok arra, hogy elcsüggedjünk.

Sehol Európában nem jó az aratás eredménye, aki mindenesetre jó tékonyan befolyásolja a buzaárak alakulását.

Ennek azonban utját állja részben az, hogy Amerikában viszont jó a termés s ezért nem szállt fel a buza ára olyan mértékben, mint vártuk. Bár felszállott valamit s ez is kárpótol részben az aratás gyenge eredményéért.

Kamarai kitüntetések és segélyek.

A debreceni kereskedelmi és ipar-kamara nemcsak az ügyek hivatalos elintézésére szoritkozik munkásságában, hanem eleven szálakkal kívánja magához kapcsolni nagy kerületének minden vidékét. Ebbeli munkájához tartozik, hogy a kerületbeli iparok és kereskedők által fizetett illetékeknek majdnem egy

harmadát (40,000 koronából 12,000-et) készpénzben visszafordít reájok, szaknevelési igényeik istápolására.

A szaknevelési ösztöndíjak rovatán igen tekintélyes összeg jut ösztöndíjakra és segélyekre. Ezt ily mértékben csak a debreceni kamara teheti és teszi.

Erre vonatkozólag a kamara közös bizottsága van megbizva az intézkedéssel s a bizottság Szabó Kálmán elnökle alatt tegnap ülésében foglalkozott a beérkező kérvények nagy számával, melyeket Szávay titkár ismertetett.

A kamara közös bizottsága a tegnapi ülésen kimerítette a folyó és erra megszabott tutelet s már most módunkban van közölni azoknak a derék iparos- és kereskedő ifjaknak tanulóknak és munkásoknak névsorát, kik ez évre kitüntetésben és segélyben részesültek.

A 300 koronás utazási ösztöndíjat elnyertek:

1. Hornomay Mihály fémiparos segéd Szatmár.
2. Vági István ékszerész segéd Debrecen.
3. Tóth Ede keresk. alk. Debrecen.
4. Müller Győző keresk. alk. Nagykanizsa.

A 200 koronás tandíjmentességet ösztöndíjat (a debr. felső keresk. iskolára) elnyertek:

5. Osohászká László Debrecen.
6. Liszner Emil Ujfehértó.

A 180 koronás szakiskolai tanulmányi ösztöndíjat elnyerték:

7. Várady József asztalos segéd Debrecen.
8. Deutsch Izidor felső keresk. tan. N. Szőlő.
9. Berreg Béla szobrász segéd Debrecen.

10. Hotye Miklós iparműv. tan. Nagybánya.

A 120 koronás szakiskolai tanulmánydíjat megnyerték:

11. Szege Sándor szobrásznövendék Debrecen.
12. Homonnay Jenő szobrásznövendék Szatmár.
13. Britz Miksa f. keresk. isk. tan. Nyiregyháza.

A 120 koronás szakiskolai tanulmánydíjat megnyerték:

11. Szege Sándor szobrásznövendék Debrecen.
12. Homonnay Jenő szobrásznövendék Szatmár.
13. Britz Miksa f. keresk. isk. tan. Nyiregyháza.

Az 50 koronás munkás jutalmi díjat és kitüntetést elnyerték:

14. Tóth Ilona háziipari munkás Nagybánya.
15. Feurlinger Ferenc géplakatos Debrecen.
16. Somvárszky Gyula cipész segéd Nagybánya.
17. Szabó Szűts Antal ács segéd H. Nánás.
18. Sáfrány István kovács segéd T. Szt. Miklós.
19. Nagy József cipész segéd H. Böszörmény.

Az iparos és keresk. tanoncok számára alapított kitüntető nagy ezüst éremet a következő jeles végzettségű tanulók nyerték el:

Debrecen: Szendrei Sándor, Kovács József, Polióka Pál, Gyányi Ferenc. Held Miklós, Nánási Kálmán, Kovács Lajos, László Ferenc, Szilágyi Gábor iparos tanulók.

Klein Izsó, Gabányi Zoltán keresk. tanulók.

Hajduböszörmény: Kőszörüs Gábor, Puskás Lajos, Sárkány pál iparos tanulók.

Hajdunánás: Horváth Sándor, Keresztessy Sándor ipar. tan.

Munkács: Mirta József, Hausmann Mór ipar. tan.

Dévaványa: Egri Gábor, Murányi Gergely ipar. tan.

Alsószentgyörgy: Gulyás József ipar. tan.

Jászapáti: Velemi Endre iparos tanuló.

Jászarákszállás: Hollander Dávid, Füleki Sándor ipar. tan.

Jászberény: Kovács Sándor, Pipkó Dezső, Barna Imre ipar. tan.

Jászkér: Kiss József iparos tanuló.

Karcag: Tóth István, Dobi József ipar. tan.

Kisujszállás: Rácz Péter, Szatmári Sándor ipar. tan.

Kunszentmárton: Kovács László ipar. tan.

Kunhegyes: Juhász Gábor ipar. tanuló.

lámzó életet, csak szemének révedező buskomorsága villant meg néha. Tekintetével egy pillanatra megnyugodott egy ifjú, aki észrevétlenül lopódzott utána s akinek arcán pir futott végig, amint az asszony tekintetét felfogta. Majd meg elsápadt.

Fiatalságának teljében volt, alig látszott huszonöt évesnek. Nem ismerte a nőt, nem tudta, honnan jött s hova megy, de nem is firtatta kilétét.

Ezek a nagy hotelek olyanok, mint a kisvárosok, a hol senki nem érdeklődik a másik gép iránt, nem törődik a más dolgaival.

Háromszor, vagy négyszer találkozott már az asszonnal: az oszlopcarnokban, a lépcsőházban s a szalonban s mikor meglátta, szíve hevesebben kezdett dobogni.

Nagy tuláradó szerelem ébredését érezte az ifjú, olyan szerelmet, amely talán végzetes lehet s amelynek érzése elnyomja a vallomást.

Nézte az asszonyt. Tisztán látta, hogy husz évvel is idősebb nála. Érezte, hogy szépsége egy valaha tüneményes szépségnek visszamaradt varázsa csupán. Ez a szépség már az alkony árnyait vette magára s bevonta vele arcát, lelkét és szemeiben is meglátszott.

Es mégis szenvedélyes szerelemre ébredt a nő iránt; tekintetében szinte a nő lábaihoz rakta a vallomást. Huszonötévesztendő ifjúsága megremegett, ha a rajta felejtette tekintetét. Talán a menynek üdvét érezte volna, ha a nő még egyszer rávetette volna tekintetét, mielőtt eltűnt az oszlopsor mögött.

Az asszony mintha érezte volna az ifjú forró tekintetét, melylyel ritmikus járását követte, egy pillanatra tétován megállott, majd az ifjú felé fordította tekintetét, de arcán a mosoly legkisebb rezgése sem látszott.

Megérezte az ifjú néma szerelmi

vallomását, nem utasította vissza azt, de semmi különösebb változást nem tett rajta.

Megmaradt továbbra is annak az utasnak, aki mindenütt járt, sokat látott s aki már semmin sem csodálkozik. Megőrizte mindvégig zárkózott modorát, amely elárulta, hogy egy sokat átélt, de sokat szenvedett nő az, aki most fáradtan megy tovább.

Talán ép azért szerette meg az ifjú. Képzeteivel szinte olvasni akart ezekben a rejtélyekben, amelyek a gyönyörök és könnyek hatását irták a nő arcára.

A szíve elszorult, ha azokra a sejtelmes titkokra gondolt, amelyek a nő lelkét körülvevették, akinek élete a szenvedések, a szerelme, a remény és kétségbeesés között folyt le.

Buskomorsága egy viharokkal telt multa vallott s ez a szomorúság, amely állandóan ott maradt arcán, úgy érezte elvárásolja.

Mezőtur: Biró Antal, Varga Lajos, Szarka András ipar. tan.
Szolnok: Herszt Ferenc, Pozderka Ernő, B. Nagy László ipar. tan.
Német Balázs, Helig Albert, Reimer János keresk. tan.
Tiszaföldvár: Krizsán Károly ipar. tanuló.
Törökszentmiklós: Keeskés Ferenc, Pathó Károly ip. tan.
Turkeve: Tóth Lajos ipar. tan.
Huszt: Hecke Róbert ipar. tan.
Máramarossziget: Adorján Elemér, Mravá Gábor ipar. tan.
Várad: Sándor, Móres József keresk. tanuló.
Kisvárd: Rabusa János, Kupfers-
 tein Pál, Kál István ipar. tan.
Mándok: Horváth Endre, Klein Bertalan ipar. tan.
Nyírtatka: Rafaj Péter, Kápossy István ipar. tan.
Nyírbátor: Almási Mihály, Kovács Albert ipar. tan.
Nyiregyháza: Brezina János, Keresztyankó György, Kelemen János ipar. tan.
Gyúresny: Ernő, Adamovics Mihály, Stark János keresk. tan.
Mátészalka: Kállay István, Horváth Miklós ipar. tan.
Nagykároly: Nagy István, Délceg Gáspár, Vénig Antal ipar. tan.
Nagyszombat: Takács János iparos tanuló.
Szatmár Németi: Ferenczi Károly, Gyulay Sándor, Horváth István, Várad Sándor, Sebestyén Pál ipar. tan.
Weisz Zoltán keresk. tan.
Srinyerváralja: Oláh Sándor ipar. tanuló.
Nagyszőlős: Pap Géza, Fridmann Ignác ipar. tan.
Tiszaújlek: Dobszay Lajos ipar. tan.

KÖZIGAZGATÁS.

× **Helyszíni szemle.** Ma délelőtt helyszíni szemlét voltak ki a város főtisztviselői az ispotályposon emelkedő árvaház ügyben. A szemlén jelen voltak Kovács József polgármester, Körner Adolf építési tanácsos, Magos György dr. tiszti főgyógyász és Aczél Géza városi főmérnök.

Elhatározta, hogy még ezen a napon, még ebben az órában meg tudja a rejtelmek titkát, igaz, egy szava, egy biztató mozdulata nem volt számára, de amikor távozott — jól látta — rajta pihentette fáradt tekintetét az ő ismeretlen női utasa.

Utrakészült. Eszrevette készülődésén, hogy messze utra szánta magát. Ki tudja hová. — Hat óra volt. A szálloda ajtója ismét élénkibb lett.

Egymásután tértek vissza a vendégek, hogy estebédhez üljenek. A vasúti omnibuszokra nehéz máhakat raktak föl. A nő bőszabású, barna utazó köpenybe volt burkolva, a melyen alól csak fehér keztyűs keze látszott ki! Arcát sűrű fátyol fődte. Egy ember állott mellette, aki keszes testtartással utasításait várta. — Egy lakáj úri p. dgyászeit rakta föl.

Mielőtt felszálltak volna a kocsira, az ifju, aki már nem tudott uralkodni

ORSZÁGGYÜLES.

A képviselőház ülése

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 19.

Az ülést Perczel Dezső elnök vezette. Előterjesztette, hogy Valasek János meg egynehányan szabadságot kérnek.

Olay Lajos kijelenti, hogy nem adja meg a kért szabadságot, mert annyira kevesen vagyunk, hogy a ház napról-napra határozatképtelen.

Kubik Béla szembe helyezkedik Olayval és megadja a szabadságot.

Elnök: Felteszi a kérdést, megadja-e a Ház a kért szabadságot, igen vagy nem?

Kubik Béla: Nem vagyunk százan. Kérem a Ház határozatképességének megállapítását.

Elnök elrendeli a képviselők megszámolását, majd konstatálja, hogy a ház nem határozatképes és ezért az ülést 10 percre felfüggeszti.

Szünet után: A ház megadja a kért szabadságokat és a civillista felemeléséről szóló törvényjavaslat folytatolagos tárgyalására értek át.

Mukits Simon: Tiltakozik, hogy a kormány megint milliókat pocsékol el improduktív dologra. Már pedig az udvartartás a mai alakjában improduktív.

Az udvartartásra törvényeket hoztunk, és királyaink megesküdtek a törvényekre. De a Habsburgok nem azért Habsburgok, hogy esküjüket megtartsák.

Elnök: Figyelmezteti a szónokot, hogy ilyen kifejezéseket az uralkodó családdal szemben használni nem szabad. A használt kifejezésért a szónokot rendre utasítja.

Madarász József: Hiszen igaz, a mit mond!

Elnök: Figyelmezteti Madarászt, hogy az elnöki rendutasítást megjegyzés tárgyává tenni nem szabad.

Mukits Simon: A magyarság ellen törő bécsi császári udvar fényét milliókkal öregbiteni nem fogja.

Hogy pedig a főhercegek, akik sem magyarul nem tudnak, sem itt nem lak-

magán, közel ment hozzá s mintha régi ismerőse lett volna, megszólította:

— Elutazik? Miért utazik el?

— El kell mennem — felelt halkun a nő. Hangja, amely nyugodt volt, mintha kis remegés futott volna át.

— Ne menjen el. Szeretem mondta reszkető hangon az ifju.

Az asszony nem felelt, csak a fejét hajtotta le.

— Szeretem, maradjon... Hová megy?

Felemelte a fejét s kimondhatatlan fájdalommal nézett az ifjura.

— Szeretem. Szeretem. Hát elmegy? — ismételte. Hová megy? Hová?...

— A halál elé — mondta a nő s kezét nyújtotta s aztán belépett a kocsiba, amely nesztelen gördüléssel megindult.

nak, apanázst (és ap) kapnak, ez közjogi botrány. (Ugy van! Ugy van! A szélsőbalon). Ha összes törvénykönyveinket átlapozzuk is, nem találunk jogcímet arra, hogy a nagykoru osztrák hercegek apanázst kapjanak. Lehet hogy a háziszabályok szerint kapják ezt az apanázst, azonban a háziszabályokat közjogunk szintén nem ismeri. Az uralkodó háznak 77 tagja van.

Eötvös Károly: Szaporodnak mint a patkányok!

Mukits Simon: Ebből 35 férfi, 42 nő. A férfiak a civillistából évi 100,000 korona apanázst kapnak, a nők, ha férjhez mennek 300,000 koronát, Legtöbbje a főhercegeknek katona és ezen a címen is huznak fizetést.

Kubik Béla: Pedig rohamosan emelkednek.

Mukits Simon ezek után öt perc szünetet kért, a mit az elnök meg is adott.

Szünet után.

Mukits Simon: Az osztrák császár kér most pénzt a magyar nemzetől, a gazdag osztrák császár a szegény magyar néptől. És mire kéri? Nem ám magyar udvar udvartartásra, hanem az osztrák udvar fényének emelésére. Erre pedig mi pénzt nem adunk. (Helyeslés a szélsőbalon). Azt sem tudjuk, hogy nem nemzetellenes célokra fordítják ezt a pénzt?

A javaslatot nem fogadja el.

Günther Antal beszélt ezután. Dániel Ernő báróval polemizált. Egész alkotmányunkal ellenkezik az a felfogás, a melynek itt Dániel adott kifejezést. A régi törvényhozás teljesen tisztában volt azzal, hogy a magyar államiság struktúrája a külön magyar udvartartásunk dekratummal rendelték el, hogy a király az év legnagyobb részét az országban töltsse.

Günther után Marjay Péter és Darányi Ferenc beszéltek a javaslat ellen. A Ház a nagy melegben teljesen kimerülve hallgatta a szónokokat, kik közhelyek alkalmazásával dörögtek a javaslat ellen.

A ülés 3 óra után ért véget.

Értesítők.

Elemi iskoláink után most már sorra vehetjük középiskoláink évkönyveit. Állami reáliskolánk értesítője fokozatos haladásról tanuskodik. Ezek a reáliskolák, azok, a melyek a modern pedagógia vívmányait leggyorsabban magukévé tevén a gyakorlati életben megvalósítani törek-szenek. Igaz, hogy ez sok kísérletezéssel jár. De végső kimenetelében mégis eredményes; mert mint mindenütt a világon, az oktatás és nevelés terén is van fokozatos fejlődés, haladás.

Bevezető értekezésében is egy ily új pedagógiai eszmét fejteget az iskola igazgatója Fazekas Sándor. A tanárikar jövőben, hogy a szülők érdeklődését folyton ebben tartsa és nagyobb közreműködését biztosítsa, időről időre közös értekezleteket fog tartani a szülőkkel. Ezek a szülői értekezletek, a hol csak próbát tettek velük, még mindenütt beváltak, úgy véljük nálunk is meg lesz a jó következményük.

Az iskola, mint a hogy az állami intézetek egyáltalában, könyvtárakkal, szertárakkal kitűnően van felszerelve. Mindezek év-él-évre gyarapodnak.

Az ifjúsági egyletek virágznak, a segélyegylet azonban nagyobb pártfogást érdemelne a közönség részéről. Ezt az igazgató fel is panaszolja.

A 14 rendes és 11 vallás- és segéd-tanér teljes odaadással teljesítette hivatalát. Képesítésük mindnyájunknak megvan és a tanításon kívül a legtöbben társadalmilag és irodalmilag is működtek.

A tanintézetbe beiratkozott 298 tanuló. Ezek közül kimaradt 20, s így vizsgálatot tett 278.

a) vallásra nézve: kath. 67, gör. kel. 11 ev. ref. 68, ágost. 9, izraelita 183, tehát majdnem fele az iskolának.

b) előmenetelre nézve: eredménnyel vizsgázott 221, egy vagy több tantárgyból elbukott 57, vagyis a teljes létszám 20 és fél százaléká. Eppen ily megnyugtató az érettségi vizsák eredménye, melyet annak idején már közöltünk.

A róm. kat. főgimnázium értesítőjénél egy régi történet jutott az eszünkbe. Egyszer többen összeálltak, hogy közös hajlékot építsenek. Meghánytak-vetettek mindent. Még azt is megbeszélték, milyen sugara legyen a ventilációnak és hogy az ajósarkok rézből, vagy a cőlből legyenek-e. Mikor azután elkészült a hajlék, nem lehetett belemenni, mert nem volt lépcsőháza. Ez teljesen elkorúlte az érdekeltek figyelmét.

Ilyen valami van városunk jelen alakjában legifjabb középiskolájával is. Örök hála és elismerés azoknak, akik agitációjukkal és áldozatukkal létrehozták e nagy jelentőségű köznevelődési intézményünket, de viszont örök kár, hogy azok a tényezők előre nem tisztázták az ilyen főbenjáró kérdéseket, minők: a tulajdonság és a cimekérdés.

Őt áll készen, használatba véve a gyönyörű palota és nem tudjuk kié.

Pedig ezeket a kérdéseket vajmi könnyű lett volna rendbe hozni! Hisz oly világos az egész dolog, mint 2x2=4.

A telek, melyre építették és a gimn. négy alsó osztálya a kegyesrendieké. A többi, minden, a debreceni róm. kat. hitközségé, mert a püspökség, prépostság és Debrecen szab. kir. város adományai az utóbbi javára tétettek.

Itt tehát egy közös tulajdonnal állunk szemben. Azért nem mondhatja egyik fél sem „kegyesrendi” vagy viszont „hitközségi” főgimnázium, hanem a jogilag egyedül helves elnevezés ez: „debreceni kegyesrendi és hitközségi kat. főgimnázium”. Minthogy pedig az előtünk fekvő évkönyvön csak kegyes-tanítórendi főgimnázium áll, sőt még mellette a rend címere is, nem habozunk kimondani, hogy ezt helytelenítjük.

Bár kerülne ezeket a kérdéseket rövidesen tisztába hozni!

Az értesítő bevezető értekezése a főgimnázium kiépítését mondja el. Két sikerült acélmetszett is van hozzá mellékelve. Továbbiakban közli az ifjúság segélyegyletének miniszterileg is jóváhagyott alapszabályait.

A tanintézet szertárai a gymnáziumi bizottság bökéségéből 13,441 kor. értékben gyarapodtak.

Az ifjúság vezetésével az elmúlt évben 17 rendes tanár és 5 hitoktató foglalkozott. Előbbiek közül 14 a kegyes-tanítórend tagja.

Az ifjúságba beiratkozott 370 tanuló. Ezek közül kimaradt 29, s így vizsgálatot tett 341.

a) vallásra nézve: kath. 217, gör. kel. 2. ev. ref. 37, ágost. 1. izraelita 89.

b) előmenetelre nézve: eredménnyel vizsgázott 266, egy vagy több tantárgyból elbukott 80, vagyis a teljes létszám 23 és fél százaléka. Az érettségi vizsák is meglehetősen sikerrel végződtek.

A jövő tanévben az I. osztály újra párhuzamosítva lesz, s így valószínűleg mindenki számára lesz hely, a ki gyermekét e kitűnő középiskolánkban akarja neveltetni.

H I R E K.

Nyári séták.

Kánikulai kacsahírek.

A helyi vasút igazgatósága elhatározta, hogy villamos erővel fogja a forgalmat lebonyolítani. Ecéből az igazgatóság három tagja Londonba u azik, hogy az építésre vonatkozó terveket megbeszélje és a szerződést a vállalkozó angol céltől megkösse. A villamos keres túlkasul fogja szelni a város utcáit és a fürge kocsi reggeli 5 órától éjféli 12 óráig fognak közlekedni. Az igazgatóság ezzel kapcsolatban a villamvilágítást is bevezeti ama házakba, melyeknek tulajdonosai ezt óhajtják. Egy koronás bélyeggel ellátott folyamodás nyújtandó be ez iránt mielőbb. Az electro-dinamo gépek már utban vannak. Nappali világosság lesz a debreceni utcákon, sőt még a Karosközben sem lehet ezentul a nagy fény miatt enbent ölni. Hatalmas ivlám-pák fogják bevilágítani a Homok és Csapókeretet és a most parcellázott földeket is érinteni fogja a modern haladás szelölője. A helyi vasút igazgatósága a remélhető tisz ajóved lemből évenként 20.000 koronát fizet be a házépítárba azon fülek meggyógyítására, melyeket a teherkocsik nyirkozása teljesen megromlott, kárpótlá ul azért a sok késégért, forgalmi akadályokért, melyekkel a közönséget bosszantotta. Azonkívül elhatározta az igazgatóság, hogy a megállóknál csinos pavilonokat épített.

Az igazgatóság az ülés végén összegezte reformterveit és kimondta, hogy eszméit majd csak a jövő század derekán valósítja meg.

A vidéki muzeumok és könyvtárak főfelügyelősége a napokban szintén ülést tartott Budapesten, melyen városunk kulturánácsnoka is megjelent. Az ülésen elhatározta a tisztes gyülekezet, hogy Debrecen városában megkezdje a kulturpalota építését. Hatalmas kétemeletes épület lesz e mű. Állandó otthont kap termeiben a Csokonai-kör, a Lőkovi s féle muzeum, a műpártoló egyesület és ide van tervezve a debreceni Bánffy-párt klubhelyisége is. Állítólag idehozzák a debreceni szabadságszobrot is és csakis a legkiváncsibb idegeneknek fogják megmutatni. Az állam az építéshez 200.000 koronával járul és mivel a debreceni középületek az arkitek-tura termékei, az építendő kulturpalota terveiben kidomborítandó a homlokzatra alkalmas siremlék mintája.

Oláh Károly buzgó kulturánácsnokunk eme nagytervek hallatára könnyezni kezdett és a helyzet magaslatára emelkedve ékes szavakban mondott hálát a főfelügyelőségnek. Másnap megteltek a lapok a kulturpalota építésének terveivel, dicsőítő órákban furdott az olvasó közönség örvendező lelke. A mámor azonban eloszlott. Ma egy cáfolatot kaptunk

mely így szól: A kulturpalota építése dolgában elhatározatott, kivitelezésében azonban, tekintettel a körülményekre csak a jövő század végére várható. A leírhatatlan lelkesedés erre megosapant és a Bánffy-párt is nyomban lemondott a klub helyiség bereendezéséről.

A debreceni tisztviselő-telep létesítésének kérdésében nagy fordulat állott be. Egy népes gyűlés — mely az elmúlt éjszaka hűvösségében folyt le — elhatározta, hogy a nagyerdői fürdőházat kezdve a Pallagra vezető vasut mentén nyaralókat, esetleg télen-nyáron lakható modern családi házakat építtet. A város hozzájárulását is bejelentette a gyűlés vezetője és a nemes város pusztán azt kötötte ki, hogy az építendő házat ne a mostani nyári lakások mintájára legyenek építve. A telepért egy arany jogelismérés díjat fogunk fizetni. Lesz villamvilágításunk, vízvezetékünk, nyári színházunk, kázióunk. Bő eg gyermek nem lesz többé és a tisztes családok az emberi kor legvégéig ha áráig fogják élvezni a szabad levegőt.

A tisztviselő-telep létesítési bizottságának jegyzője nyomban aranytollat fogott és megírta a gyűlés határozatát. A hitelintézetnél azonban a következő záradékot volt kénytelen beilleszteni: A gyűlés a felvetett esznt mi dea tekintetben magáévá teszi, de tekintettel a körülményekre a terv kivételét a jövő század derekára halasztja.

* A hőség. A mai napok kóvikájának kétségkívül a legtöbb enbert érdeklő témája a hőség. A vita a civillisztáról, az orosz-japán háború s a többi, mind érdekes, de a hőség — az borrasztó. A kár miről beszélnek az emberek, a vége csak az, hogy ez a hőség, ez mér rettenetes, elviselne etlen s ha még soká így tart, balé kell beszegedni. A hasonlat a kemeneiről itt a város háztömegében egy csóppet sem túlzott. O vadózó aszfalton, áttűzözredek közvetlen, hőséget árasztó házfalak között s fűlelt, meleg levegőben járt kelt, ószintében szóva kullogott, ványszorgott az utcára kárkóztott emberfia. Napok óta tart az afrikai meleg, a mely a déli órákban rendszeren vegyven fok Celsiuson felül-melkedik és még este is annyira érezhető, hogy alig lehet védekezni ellene. A leglehetően enebb nyári toiletteket lehet látni, melyek mind a meleg ellen óvják a szenvedő emberiséget. Több helyről híve jön, hogy a nagy forrás miatt elepednek a források, kiszáradnak a kutak, a szárazság pedig szörnyű és veszedelmes. A retentő szárazságnak már is sok áldzata van. A nagy szelek, a bosszút csalóka reménység, hamisjátéka derűnek, borúnak. Uszkálnak a remény felhői az égen, mint idelenn ez emberek verejtékben.

* Zicherman Herman halála. Egy hosszú, munkás élet kapuja záródott be most, hogy az ujságírók nesztora Zicherman Herman elhunyt. Egész életén át dolgozott becsülettel és sok elismerése kísérte nemes irányu fáradozását. Nagy családot tartott fenn munkás kezével és miként egy patriárka gondoskodott családjá minden tagjáról egyenlő szeretettel karolva át őket. Régen betegeskedett és megváltás volt reá a halál. Mi ujságírók ismertük őt legjobban és éppen azért meghatottan olvastuk haláláról a következő gyászjelentést:

Fajdalommal tudatjuk, hogy szere-

zett atyánk Zieherman Herman folyó július hó 18-án, este fél 11 órakor életének 72-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Drága halottunkat folyó hó 20-án délelőtt 10 órakor fogjuk a Gróf Dégenfeldtér 3. szám alatti háztól utolsó útjára kísérni s az izr. sirkertben örök nyugalomra helyezni. Debrecen, 1904. július hó 19. Gyermekai: Zieherman Blanka férjével Kardos Lajossal, Nyiri Géza nejevel Latzkó Feliggel, Nyiri Adár, Dr. Nyiri Ernő. Unokái: Kardos András, Kardos Imre. Nyugodjék békében.

* Víz a járókra. A mostani szokatlan hőségben az utcai por eltávolítására és a meleg enyhítésére szükséges volna az utcai járók locsolása. A város öntözeti a kocsitakat és nem érheti vád, mert az öntöző kocsik szakadatlanul szórják a vizet az eltikkadt uttestre. A gyalogjárók azonban valóságosan megolvadnak a szokatlan hőségben, a nap tűző sugarai alatt. A háztulajdonosokat ez uton is felkérjük; Sziveskedjenek a házuk előtt elvonuló gyalogjártó naponként egyszer kétszer fellecsoltatni. Ne várják a rendőség erélyesebb fellépését. A hűsítés mindnyájunk közös érdeke és egymásnak teszünk kelemes, semmi anyagi áldozatba nem kerülő szolgálatot a locsolással.

* Elhunyt tanítónő. Egy ifjú leány halála kelt város szerte mély részvétet. Behák Rózi, a Svetits-intézet tanítónője, nyolc napi kínos betegség után, tegnap tüszuban elhunyt. A megboldogult egyike volt városunk legszinpatikusabb pedagógusainak. Kedves megjelenése, jó modora, ritka kötelességérzete, a legszebb jövőt ígérték neki, s most ott fekszik a korán letört virágszál kiterítve. Még nem rég jókedvűleg tanította, majd vizgáztatta növendékeit. Ki gondolta volna akkor, hogy ott settenkedik már körötte a sápaszló halál, hogy rálehelje enyészetet hozó csókját? Hirtelen lepte meg, hamar végzett vele. Nemesak a tanúgy hanem legtróbbet vesztett benne özvegy édesanyja, kinek ő volt egyetlen öröme. Nyugodjék békében! A földigsujtó anyának pedig adjon némi vigasztalást a szülők, barátok, ismerősök mély részvéte.

* A dandárparancsnok szemléltje. Ekkensberger György ezredes, a városunkban állomásozó 4. honvéd lovasdandár parancsnoka ma elutazott városunkból, hogy a 4. honvéd dandár kerületébe tartozó összes huszárezredek felett szemlélt tartson. A dandárparancsnok csak a hó 31-én tér vissza városunkba, addig a dandárparancsnoki tisztet Wicher Adorján ezredes tölti be.

* A debreceni esata 55-dik évfordulója napján. augusztus hónap 2. napján a főiskolai magyar irodalmi társaság, a polgárság és a helybeli dalegyletek közre működése mellett, hazafias ünnepélyt rendeznek. A tanuló ifjuság rendezősege Erdei Károly elnöklété mellett Fekete Zoltán jh. Megegh Gyula hith. és Oláh Béla jh. tagokból áll, kik a műsor egybeállítását már megkezdték. A főiskolai Petőfi szobornál veszi kezdetét az ün-

nepély, aztán a szabadságszobornál folytatódik és végül kiindulás lesz a honvédtetőbe. Este a városi Nagyerdőben a Petőfi dalkör dalestélyt rendez, melyen Óváry Lipót országos főlevéltáros — ki a debreceni csatában mint 17 éves ifjú honvéd részt vett — emlékeiből felolvasást tart.

* Vizsga a bábaképzőben. A helybeli magy. kir. bábaképzőben az öt hónapos tanfolyamot ma zárják be. Ugyanis ma reggel 8 órakor lesz a vizsga. A vizsgán a belügyi kormány megbízásából, mint kiküldöttek Doktor Sándor dr. a pécsi magy. kir. bábaképző igazgató tanára és Sárvány Gyula dr. főorvos lesznek jelen.

* A lépéno beteg. Megemlékeztünk lapunk tegnapi számában, hogy Hartstein Nándor, Szent-György pusztai tanyáján, egy tehén lépéneben megdögölt, melynek husából Farkas Lajosné evett és ezáltal, a lépénet megkapta és súlyos betegen szállították a kórházba. A kórházból vett értesülésünk szerint Farkasné állapotában némi javulás állt be és nincs kizárva, hogy teljesen meggyógyul.

* Harcszerű céllövészet. Tudtára adjuk azoknak, akiket illet, hogy folyó hó 28 és 29-én, továbbá augusztus hó 3-5 ig harcszerű céllövészet lesz Samsón alatt. Ezen időben tehát az ott tartózkodás életveszéllyel jár.

* Súlyos szerencsétlenség. Súlyos szerencsétlenség történt a múlt napok egyikén este Kabán melynek áldozata most eltört lábbal, óriási kínok között fekszik, a kórház sebészeti osztályán. Sarkadi József kabai munkás, késő este, miután munkából hazatért, tüzet akart rakni, hogy szerény vacsoráját főzze. Fa hiányában egy magas fára felmászott, hogy onnan száraz galyakat szedjen. A nagy melegben elszáradt galyakból talált is nagy mennyiségben. Eppen egy hatalmas száraz galyat akart letörni, mikor hirtelen egy nagy szél kerekedett és Sarkadi egyensúlyt veszítve, oly szerencsétlenül zuhant alá, hogy ballábában a térdcsont kettő tört és az eltört csont a húst keresztül szurva, a lábszáron egy mély sebet hagyott hátra. A szerencsétlenül járt Sarkadi tegnap délután vonaton behozták Debrecenbe. A vasuti állomástól hordágyon szállították be a kórházba, ahol Katona Zoltán dr. vette rá gőn gondos ápolás alá. Sarkadi sérülése oly súlyos, hogy nincs kizárva, hogy lábát amputálni kell.

* Nagy tűz Budapesten. Tegnap éjféltől után 2 órakor eddig meg nem állapított okból kigyuladt a Zion-egylet tulajdonát képező Kazinczy-utca 52-54. szám alatti ház tetőzete. A tűzoltóság a tüzel csak hosszas fáradozás után lokalizálta, eltartott két óránál tovább, míg a veszedelmesen továbbapódzó elemet ártalmatlanná tette. Így is a ház egész tetőzete leégett. Emberéletben vagy a padláson fölhalmozott holmiu kívül egyéb ingóban nem esett kár.

* Cigányfurfang. Mikor Szaboleska Mihály, a jeles poéta még felfalusi lakész volt, egy izben sürgősen hívták őt a cigánysorra. Egy öreg dáde haldoklott és az ur vacsoráját akarta felvenni.

Szaboleska kötelességéhez híven elment. A cigánynak feladta az urvacsorát és azután távozott.

Másnap ismét baj volt a cigányok putrijában. Most meg egy másik dáde készült a másvilágra, de előbb ő is fel akarta venni az ur vacsoráját.

Szaboleska a haldoklóhoz sietett, aki nagyokat nyögve feküdt a földön egy rongyos szalmazsákon. Az urvacsorát feladta neki és elment.

De a dádek közt úgy látszik valami nyavalya ütött be, mert harmad-, negyedik napra újra küldtek Szaboleskát. Ez most már neszelt olyasfőlet, hogy ebben a járványban része van alighanem a bornak, amit a dádek kapnak, és egy jó, öreg fűtykóst vitt magával.

A beteg cigány nagy jajgatással fogadta Szaboleskát, de ez odalépett az ágyhoz és felhajtotta a takarót. Jól eszett: a cigány teljesen felöltözve feküdt alatta. Az iznos lakész azonban hamarosan jól ellátta a fűtykóssal a cigányt, aki egyszerű meggyógyult és ugrott volna ki az ágyból, de Szaboleska nem engedte. Puhította tovább a bottal. Aztán már jajgathatott a dáde. Volt rá oka.

× Értesítés A 1905 évi választói névjegyzékben beadott felszólalásokra hozott központi választmányi határozatok a város székhatárák 11. sz. halyiségében, a kiadhatatlanban, 1904. évi július hó 20-ól július hó 30-ig közszemlére kitéve s az érdeklődők által a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Varga tb. tanácsnok.

* Éjjeli támadás. Az elmúlt éjjel Száchevi utcán Debreczeni Károly és Kósa Mihály helybeli kocsisok részeg fejjel megtámadtak egy bérkocsit, a melyben Csakó Zsigmond dr. és Szász Adolf dr. orvosok ültek.

— Allj meg! Vessél fel minket is! — kiáltottak a közeledő kocsifelé, melynek ablakát egy pölcével beütötték. Nyilván azt gondolták, hogy nem ül benne senki. A két bennülő azt híven, rablótámadás érte őket, segyélyért kiáltottak. Elő is jött két rendőr, kik aztán nagy verekedés közben bevitték a két duhajt a rendőrságra, akik felett már tegnap délután törvény ült Syombathy kapitány-helvettes — 50-50 koronára. illetőleg 3-3 napi elzárásra ítélvén őket. A két kocsis neve, kit büntetésük kitöltése után ki fognak toloncolni — Debreceni Károly és Kósa Mihály.

* Fogadd be a tótot . . . Régi közmondás ez, de az igazsága mindig új marad. Beigazolódik az ebből a történetből is. Igaz, hogy a tót nem éppen tót volt, hanem Sipos Gábor napszámos, akit nem annyira befogadott, mint inkább fölfogadott Végh István gazdaember. El is indultak a tanyára együtt vasárnap délután. De mivel igen meleg volt, hát ledőltek hűsölni. Csakhamar elnyomta őket az álom. Azaz Sipost nem annyira, amint azt a későbbiekből látni fogjuk. Mert midőn Végh István gazda fölébrett,

Sipos már nem volt mellette és szinte megkönnyebbülten érezte magát. Ez a megkönnyebbülés pedig onnan származott, hogy Sipos elvitte emlékül a zsebében volt 95 koronát, mivel szóval nem büszkült el tőle, fölköltetni őt pedig nem volt szíve. Azonban Végh István nagyon is szívére vette ezt a bucsunélküli távozást, éppen azért esendőséghoz fordult, hogy az keresse meg Sipost. Meg is találta tegnap délelőtt két esendőr az árpádi korosmában. Őt igen, de a pénzt nem. Mert 7 korona híján lassankint mind odaadogatta emléke az itált jószívűen mérő embereknek. — Őt meg a esendőség atadta az ügyészségnek.

* **Tűz a Macson.** Tegnap délután a Macson az egynás mellé rakott buza-keresztek között eddig még ki nem deríthető okok miatt tűz ütött ki. A tűz következtében — mivel még idejekorán észrevették — csak 20 kereszt buza égett el és egy kisebb fajta csűr. A kár, amely körülbelül 200 koronát tesz ki — özv. Steinfeld Mihálynéé.

* **Halálozások.** Debrecen város halottai az elmúlt napon a következők voltak; Tóth Gargely ev. ref. 64 éves, Balcsim Mihály gör. kat. 12 éves. Szegedi János ev. 48 éves, Verner Erzsike róm. kat. 3 éves, Karner Kálmán róm. kat. 22 éves.

* **Chimay hercegnő macskája.** A csodaszép, csoda temperamentumos Ward Klára, akiről az utóbbi nupokban újabb kalandos hírek repültek világgá, most Londonban várja legújabb férjét, aki családi ügyeit intézi otthon a szép Itáliában. Mint az angol lapokból olvastuk, Ward Klárát elárasztják az újságírók, a pikantériát hajhászó lapok tudósítói kérdéseikkel, míg végre meguntta volt hercegnő a nagy népszerűséget és elhatározta, hogy egy nyilatkozattal, amelyben kiönti szíve minden titkát: véget vet a sok kellemetlen interviwnek. Az érdekes és szép Klára erkölcsiére élénk fényt vető nyilatkozat a londoni „Daily Express”-ben jelent meg és szó szerinti így hangzik:

Az Express szerkesztőjének, szeretném a magam kezével megírni az ügyemet és ha szerkesztő ur megengedi, magam írom le az esetemet. Piccardi ur; a legszebb férfi, akit világeletemben láttam és halálosan szeretjük egymást. Már egy hónap óta törvényesen egybekelünk Olaszországban és most hogy ő otthon tartózkodik, napon a több táviratot váltunk. A jövő héten ő is itt lesz már, majd pár hét múlva Olaszországba utazunk és ott fogunk megtelepedni. Nagyon sajnálom az én kedves cigány Jancsimat, aki bizony külföld bánásmódot érdemelt volna tőlem, de azt monddhatom, hogy egész életemben gondoskodni fogok róla. Ez a hír, hogy visszamegy-e Amerikába, nem felel meg a valóságnak, mert eszem szívében sincs vissza menni. Igen nagy szomorúság ért a héten, mert

egyik kis macskám elpusztult. Egyébb mondani valóm nem lévén maradok tisztelője

Piccardi Carola.

Piccardi hercegnő tehát igen boldogan él az ő férjével. Rigó Jancsit pedig utólrta a nemezis: t. i. hogy a macskát jobban sajnálják mint őt. Szegény Jancsi!

LETZTER JOZSEF fényképészeti és fényképnagy-tási műterme, Piac-utca 44 dr. Ujjfalussy-ház Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatban.

x **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a *Ferenc József* keserűviz valamennyi hasonló vizet, tartós bishajtó, hatása és emlíésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is teten esen felülmulja. Kérjünk határozottan *Ferenc József* keserűvizet.

Valódi Panama kalapok 2 frt. 50 Feketenél.

Ma este az Arany Bika kávéházban Rácz Károly zenekara játszik.

Csata az éjben.

vagy

Előre Czakó dr. és Berzsényi!

Lásd hirovatunkban „Éjjeli támadás” címen megírt hírtünket.

(Az utca közepén két rézég alak dülög. Messze feltűnik egy bérkocsi.)

1. alak. Te mozgatód alattam a földet? He?

2. alak. En rem! Hát még ki?

1. alak. Azért mondom, mert ... mert ... (csuklik) ... nagyon ... mozog ...

2. alak. Hát ... ha ... viszket neki!

1. alak. Vakarjuk meg ... tesvir! (Elkezdik a földet két kézzel vakarni.)

2. alak. Mi jön ott?

1. alak. (énekel):

Jaj de fáj! Jaj! de fáj!

Jaj de fáj a szívem!

Cakó vitéz: Hallod Adolf? Itt valaki beég!

Adolf mester: Akkorszaladjunk el, hátha kigyógyul!

1. alak: (még jobban fájlalja a szívét)

Cakó vitéz: De halld, barátom, hogy fáj neked?

Adolf mester: Hát minek evett annyit?

Cakó vitéz: Ne káromold az eget Dolfi, mer kihuzzuk a lutrit!

Nézd csak! A nagy fájdalom miatt a körmével vájja a földet!

Adolf mester: Hogy a fenébe nem látod, hogy sirját ássa! Hisz orvosok vagyunk, vagy mi a kefe! Illetőleg fogkefe.

Cakó vitéz: Ne légy kőszívű, detre Szász! Mondom, hogy kihuzod a lutrit.
Adolf mester: Zsiga, te tévedsz. Én legfeljebb fogat huzok.

Cakó vitéz: Ritkán! Akkor is keveset.

Adolf mester: Ne komizkodj te felszer!

Cakó vitéz: Te zug borbély! Gyáva! Nem mer egy beteg emberhez menni!

Adolf mester: Én nem merek? Én? Jaj! Mi volt ez?!

(Az ablak üvege csörömpölve betörik.)
Cakó vitéz: (fogvacogva) Me ... meg ... ijedtél ... ? ...

Adolf mester: (reszkette) É ... én ... m ... meg ... ijedtem? ... É ... én nem ... szoktam megijedni ... hiszen én ... tanítom a ... a ... svéd ... gyufát ...

Cakó vitéz: Ta ... talán svvéd tornát akartál mo ... mondani? ... *Adolf mester*: te félsz ... hallom, hogy zörög a fogad ...

Adolf mester: (kihuzza tulajdon fogait) Most is hallod? Mórle!

Cakó vitéz: (hallgat, mert elájult.)

Adolf mester: Segítség! Segítség! Huszárzsirt! Hamar!

Bérkocsis: Tessék! Tekintetes ur. (Huszárzsirt ad oda.)

Adolf mester: Hamar svéd tornát neki! Az kigyógyítja! (Beadja neki a svéd tornát, illetőleg megmasszírozza.)

Cakó vitéz: (eszmélve) Sikkerhede stantikkor?

Adolf mester: ... 5 percet a Emke javára.

II.

(Hazaérkeznek.)

Adolf mester) (a bérkocsishoz) Mi jár magának?
Cakó vitéz)

Bérkocsis: Hatvan krajcár.

(Kotorásznak a zsebükben.)

Cakó vitéz: No nézd el már! Nem maradt egy krajcár sem a zsebemben.

Bérkocsis: Megyek váltani.

Adolf mester: (indul)

Cakó vitéz: Hát te hova indulsz?

Adolf mester: Én is megyek váltani. (Szemeit lesüti) Tisztát!

(Mély trombita hang a balfenéken.)

Gara.

Budapesti rendőri hírek.

— Saját tudósítónkó. —

Budapest, július 20.

Zavargó leányok védelmezői.

Tegnap délelőtt Garay Ferenc és Bartha Sándor rendőrök razzitát tartottak a Ferenc-városi határban levő erdőben, ahol egész sereg kóborló utcai leányt fogdostak össze. A csavargó leányokat a kapitányságra akarták kísélni. Amikor az Erzsébet-határra értek, a 34. számú

ház mögül előbukkantak a kósza leányok barátai, akik mindenáron kiakarták szabadítani barátjukat. Veszedelmes módon szembeállottak a rendőrökkel. Kezdetben valóságos közpört bocsátottak rájuk, később azonban több revolver lövést tettek a rendőrökre. Szerencsére a golyók nem találtak. A támadók közül hármat sikerült elfogni. Ezek Füleki Sándor 19 éves, Mokas István 30 éves és Erdősi István 23 éves rovtimultu csavargók. — A többi elmenekült.

Ismeretlen öngyilkos.

Az éjszaka a Ferencz József rakpart 6. számú háza előtt egy ismeretlen nő a Dunába ugrott és elmerült a hullámokban.

Eltűnt.

A rendőrségen bejelentették, hogy Varosinyi Béla 31 éves cukorgyári alkalmazott eltűnt. Az István-kórházban spolták. Nemrégiben került ki a kórházból. Rokonainak levelet írt, hogy a Dunába ott magát olyan helyen, ahol senki sem látja. Az eltűnt erős termetű, arca kerek, haja, bajusza, fekete.

TÁVIRATOK

A japán-orosz háború.

Pétervár, jul. 19. A belügyminiszter rendeletére a Szibériába deportáltak közül 2300, a Katalin szigeten levő fegyencnek közül 1400 25 évnél nem idősebb fegyencet besoroztak az orosz hadseregbe.

London, jul. 19. A jangcselien környékén vívott csatáról a Daily Mail haditudósítója utólag meg azt jelelti, hogy a csata igen nagy és heves volt. A csata hajnalban kezdődött és csak másnap reggel 7 órakor ért véget. Keller csapatát rendetlen futásban keresték megmentéket. Az oroszok vesztesége 3000 halott és 1400 sebesült. Azonkívül a japánok 7 ágyút és nagyon sok hadiszert ejtettek zsákmányul.

Pétervár, július 19. Az angolok Wertaweit kiakarják üríteni. Azután pedig átengedik a németeknek.

Csifu, jul. 19. Togo admirális, a japán haderő egyik legzsensialisabb vezére, meghalt.

Jukan, jul. 19. A japán katonák Hejcsadban már fosztogatnak. Két kínai kereskedőt pedig lefejeztek.

Vasutasok fizetésjavítása.

Budapest, július 19. Hieronymi miniszter rendeletet bocsátott ki, amely a vasutasok fizetésére vonatkozik. És pedig a vasutasok fizetésjavítását előzza. A fizetésjavítás e rendelet értelmében visszahatólag január hónap elejétől kezdődik. Későbbi kinevezéseknél a kinevezés időpontjától számít.

Veszett ebek marása.

Nagysomkut, jul. 19. Veszett kutyák megmárták Teleky Domokos gróft és hat cselédjét. A gróft cselédjevel együtt felszállították Budapestre a Pasteur intézetbe. A betegek állapota kielégítő.

Magyar gróf repülőgépe.

Budapest, jul. 19. Széchenyi Andor gróf Párisban repülőgépet épített, amelyvel legközelebb Bécsben fog felszállani.

Olaszok tüntetése.

Zára, jul. 19. Az olaszok heves tüntetést rendeztek a horvátok ellen. — Emberéletben nem esett kár.

Merénylet egy bányában.

Boryslau, jul. 19. A bánya ellen ismeretlen tettesek bombamerényletet kísérlettek meg. De a tüzet csakhamar eloltották a katonák.

Tüzevészek.

Prága, jul. 19. Folyó hó 18-án éjfélkor a komotai hengervasművekhez tartozó Károly-tárna nevű kőszénbányamű gépházában, mely a vasmű alatt fekszik, tűz ütött ki. A tűz a szárazság miatt nagyon gyorsan elharapódzott az egész telepre és azt egészen az alapfalakig elhamvasztotta.

Prága, jul. 19. Böhmisch-Pleiből jelentik, hogy a kleinaichi Ernst Freund-féle gőzmalomban nagy tűz keletkezett, mely a malom kétemeletes gépeket és eszközöket tartalmazó melléképületét elhamvasztotta. Egy pajta sok takarmánnyal ugyancsak elégett. Magát a gőzmalmot, a melynek tetejét a lángok már nyaldosták, sikerült megmenteni.

Pozsony, jul. 19. Diószegen nagyméretű tűzveszedelem dult. Eddig ismeretlen okból kigyult egy ház és a forróság és szárazság következtében annyira elharapódzott, hogy nemsokára egy 47 házról utcasor a lángok martaléka lett. Nemesak tömérdek állat, hanem még rengeleg értékű gabona is odaégett.

Gabonatözsde.

Budapest, július 19. Bizakodást mérsékelt, vételkedv korlátolt. Lanyha irányzat mellett 50,000 métermázsra került forgalomba 5—10 fillérig olcsóbb árakon. Egyébb gabonanemek közül rozs 5 fillérral olcsóbb Idő: meleg.

Mosó férfruhakelme

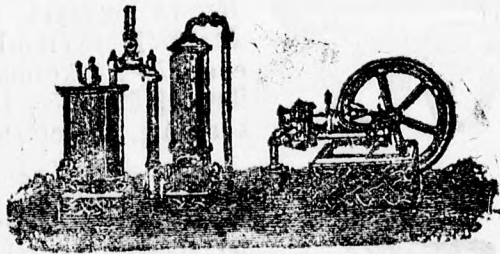
Sepsi Szt.-György-i magyar gyártmány, ●
● ● I öltönyre való

● ● 3.50—5 frtig,
DONOGÁN és SOMOSSY

Kunz József és Tsa utóda cégnél,
Debrecen, Kistemplombazár.

DÉNES B. BUDAPEST, VI., Váci-körút 61.

Braunr és Klasek utóda Pewal E. mérnök.

kir. szab. gép és motorgyárának magyarországi vezérképvisellete és raktára.
legújabb rendszerű benzin-, gáz-, petrolin- és gőz
MOTOROK 2—100

Benzin- és Petrolin-Lokomobilok 2—20. PH.

ugyanazon motorok szivógáz-berendezéssel ellátva az üzemséget 1 óránkint és óránkint 2—8 fillérral olcsóbb árak és kedvező fizetési feltételek. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. Szolid vidéki képviselők alkalmazhatnak.

Kertek kiültetési ideje megérkezvén felhívom tisztelt virág kedvelő közönseget hogy kertészeti telepemet megtekinteni kegyeskedjenek ahol minden kigondolható növények szép erőteljesek és nagy mennyiségben legnagyobb választékban olcsó árban kaphatók!

vásárolt növények haza szállítanak esetleg ki is ültetnek
Tömeges látogatásért esedezve vagyok teljes tisztelettel

Paczelt János.

Telepem: Margit fürdővel szemben, Ferenc József ut 6 szám alatt van Debrecenben.

1892—1904.

Arverési hirdetés.

Debrecen sz. kir. város tanács a Monostor. Apafia és a Savós-kut erdőszéknék, legelőül való térbeadására nyilvános árverést hirdet. Az árverés f. hó 26-án keddén d. e. 9-órakor fog megtartatni a városháza közgyűlési termében.

Az árverési feltételek a városi számvézési hivatalban a hivatalos óra alatt megtekinthetők.

Debrecen 1804. július 18.

A városi tanács.

BRÁZAY FÉLE
SOSBORSZESZ

SOSBOR SZESZ

NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
E KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ MELLÉKELVE VAN!

Magy. kir. államvasutak.

Igazgatósága.

119985—1904. F. IV.

Hirdetés.

Ezennel közhírré tétetik hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak am.: bőröndök, táskák, kalapok, ruha és fehérneműek, botok, napernyők és esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon árverés alkalmával azonnali készpénz fizetés mellett el fognak adatni.

Arad állomáson 1904. július 20-án d. u. 2 órakor,
Szeged állomáson 1904. július 21-én d. u. 2 órakor,
Debrecen állomáson 1904. július 26-án d. u. 2 órakor

Budapest, 1904. július 16-án
Az igazgatóság.

(Utazmányos neműeké)

Schicht-szappan

„szarvas“ vagy „kulcs“
Jegygyel

legjobb, legkládósabb s ennél fogva legelőcsőbb szappan. — Minden káros alkatrészekről mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

SPECIALISTA
Sérvkötőkben!

Keleti-féle legújabb cs. és kir. szab. sérvkötő pneumatikus gummi-pelottával, a legkételetesebb a maga nemében. Nem csuszlik, nem okoz kellemetlen nyomást és rendkívül kitűnő fekvést által felülmúl minden más gyártmányt.

Ujdonság Arak: Egyoldalu 12 korona | Kétoldalu 24 korona

Cs. és kir. szab. Keleti féle „Gummi-sérvkötő“
szarvaslór védővel és biztonsági övvel, különösen gyenge és nyomást nem kedvelő embereknek kitűnő szolgálatot tesz, jellel szarvaslóra melegen ajánlatos

Ára: Egyoldalu 10 korona | Kétoldalu 20 korona

Sérvkötők valódi angol acél rugóval egyszerű de igen szilárd és tartós kivitelben! Arak 6—8—10 korona

Testgyógyászati gyártásban teljes jóállás és legújany (szab) árak mellett készülnek továbbá

Fülalak és mizek szarputáltak részére.
Műfüzék és egyenesarú ferdénmíttek részére.
Lérc és támgépek, csomb-, térd és bokaszűlét gyuladással és Haskötők, gyncorhaj, vándorvесе, köldökérv és lógó has ellen 7—24 koronáig.
Havibajkötők, 5—11 koronáig. Gumigöresérnarinyak, 3—15 koronáig, heretartók, 0.50—4 koronáig (Suspensor) stb.

Legújabb szerkezetű
Betegtoló ocsik és székek
lábtádozók és rokkantak számára elismert legjobb minőségű, eredeti gyári árak mellett!
Ujdonság Igen célszerű

Cs. és ko. sz. szagtalan hygienikus szobalir szék (üset) legn entesen zárható fedéllel!

szarvaslór- arú, eredeti angol készítésű, hygienikus köjcsészék, inápatok, csekendő gémek, inbaláló-gépek, póscsapok (katheter) valamint a betegápoláshoz és betegkényelemhez való összes cikkek gyári raktára.

Fontos cséplőgéptulajdonosok részére! Mentőszekrények első segélyhez, legújabb miniszteri előírás szerint.

Gummi! Valódi francia óvszer-kü önlegessegék eredeti párisi csomagolásban Orvosilag ajánlva! Feltétlen biztos és ártalmatlan Arak Gummi 2—12 koronáig. Hal hólyag 6—12 koronáig.

Női óvszerck (Pessarium oclusivum) Meravige tár új módszere szerint, több min 100-szor használatra. Orvosi rendeltetre adatik ki. Ára kor 3—5. Bevet stb. készűk kezdő kor 4. Női biztonsági szarvas. Ára utatankert kor 4—12.

Ujj! Auto Vaginal Spray! Ujj! 1893—4. évi. körülbelül 3000 díszes Ujj! Auto Vaginal Spray! Ujj!
Ezt tartalmazó árjegyzéket titoktartás mellett a legbiztosabb és legkényelmesebb női ön önlegesség, ára kor. 15.—

Keleti J., műszergyáros Budapest, IV. Koronaherceg-u. 17.
(a főtisztelendő Servita-rend zárda-palotában.)
Gyár: Központi városház. Alapítva 1878.

Figyelmeztetés! Ezen hirdetésre való vontakozással, továbbá ezen hirdetésbe küldéssel 20 kor felüli bevásárlásnál — Gummiárunknál 20 százaléki kedvezményt nyújtok.